

Idees per minimitzar el consum d'aigua a l'hort

Hi ha tècniques que ens permeten minimitzar l'ús de l'aigua i poder gaudir igualment dels aliments hortícoles. El Consorci del Lluçanès, amb el suport de Xarxa de Productes de la Terra de la Diputació de Barcelona, ha editat el Decàleg de l'hort amb baix consum d'aigua amb l'objectiu de difondre diferents propostes i tècniques per minimitzar l'ús de l'aigua.

TEXT: ROC MAS. AMB LA COL·LABORACIÓ DEL CONSORCI DEL LLUÇANÉS I L'ASSOCIACIÓ L'ERA. IMATGES: ARXIU

SISTEMES DE REG

1. UTILITZAR REG PER DEGOTEIG

Les mànegues per degoteig (o gota a gota) minimitzen les pèrdues i augmenten l'eficiència del reg. L'ús d'ampolles o garrafes amb perforacions també són sistemes de reg per degoteig.

Algunes persones les fan servir per por de despistar-se i deixar l'aixeta oberta en marxar de l'hort. Al final, l'objectiu principal és que l'aigua penetri a poc a poc al sòl, formant un bulb humit on hi haurà les arrels.

2. BONA GESTIÓ DELS REGS D'IMPLANTACIÓ

Quan plantem, hem d'aconseguir augmentar el volum de terra a explorar per l'arrel perquè la planta tingui un sistema radicular més potent. Per incentivar-ho, realitzarem regs d'implantació abundants i separats en el temps, provocant un estrès a la planta. A més, al cap de 3-4 regs, separarem el reg de la planta per forçar l'arrel a créixer per anar a buscar l'aigua i no a l'inrevés. El reg de manteniment també serà abundant i separat en el temps, però no tant. Dependrà del volum foliar i productiu de la planta.

TRACTAMENT DEL SÒL

3. FER SERVIR ENCOIXINATS

Els encoixinats són materials que ens serveixen per cobrir el sòl. Amb ells podem evitar fins a un 20% de l'evaporació d'aigua. Al mercat hi ha una àmplia gamma d'encoixinats plàstics biodegradables i de paper. Si podem realitzar encoixinats vegetals –per exemple amb palla, fulles caigudes, restes del tallagespa, herba tallada o amb triturat de brancada de fusta tova- augmentarà més la fertilitat!

4. AUGMENTAR LA FERTILITAT DEL SÒL

L'aigua s'emmagatzema als microporus del sòl (als espais porosos petits). Com més matèria orgànica, més microporus, i més capacitat tindrà el sòl de retenir l'aigua. Per tant, sempre que puguem, farem aportacions de materials orgànics com per exemple adobs en verd, compost, fems, restes o encoixinats vegetals. Les rotacions de cultius també són necessàries per a la millora de la fertilitat del sòl.

5. TREBALL DEL SÒL VERTICAL I EN PROFUNDITAT

Seguint amb la idea de l'augment de volum de terra a explorar per les arrels, farem un treball en profunditat i vertical del sòl, si pot ser, amb fanga (o subsolador), evitant desestructurar-lo. Sobretot, evitarem i eliminarem la sola de treball, que causen màquines com el motocultor. En general, evitarem remenar o voltejar el sòl.

6. GUARDAR LA SAÓ

Després de ploure, si el sòl està nu (sense herbes ni encoixinat), podem escardar-lo superficialment per "guardar la saó". És a dir, per evitar que s'evapori l'aigua.

7. ÚS DE MALLA D'OMBREIG

La irradiació és un dels principals motius d'evaporació d'aigua. Si la disminuïm, en reduïrem el consum. No es tracta de fer un mar de plàstic als nostres horts, però sí que podem protegir aquells cultius que consumeixen més aigua durant les èpoques més exigents.

8. MANTENIR SEMPRE EL SÒL COBERT

Per mantenir la fertilitat, retenir més aigua, evitar l'erosió i la compactació, afavorir la biodiversitat i la fauna auxiliar és important no deixar el sòl nu. És cert que les herbes poden suposar una competència per l'aigua, però ben gestionades són un recurs per no deixar el sòl a la intempèrie. Una bona alternativa, quan volem evitar la competència hídrica, és utilitzar encoixinat. Fer la sembra i/o plantació en altes densitats augmenta la producció per metre quadrat alhora que redueix la evapotranspiració del sòl. Una altra possibilitat és introduir els adobs en verd a la rotació en les èpoques en què tinguem més aigua, i evitar les herbes en èpoques de més falta d'aigua com l'estiu (encoixinats, desherbat...).

9. ESCOLLIR ESPÈCIES I VARIETATS ADAPTADES

Hi ha plantes que resisteixen millor la falta d'aigua, com la patata, l'all, el calçot, el tomàquet de penjar o algunes varietats de meló. Es tracta de cultivar aquelles plantes més resistents i evitar les que tinguin més consum d'aigua.

**En el cas de la patata, val a dir que la formació del tubercle s'inicia abans de la floració. Així que es recomana un reg molt fort en l'emergència de les fulles, i no repetir el reg fins uns dies abans de la floració, en què ja regarem setmanalment fins que les deixem assecar i collir.*

10. POCS I SEGURS

Hem de ser conscients que amb poca aigua, podem plantar pocs cultius. Val més pocs cultius que arribin fins al final, que molts cultius que haurem de deixar de regar a mitges! 🌱

Hortec som una cooperativa que produeix i distribueix fruites i verdures de conreu ecològic.

Treballem amb estima i dedicació perquè l'alimentació amb productes ecològics sigui una realitat per a tothom.

Si està interessat en oferir els nostres productes al seu establiment, contacti amb nosaltres i l'informarem.

Hortec
frutes i verdures de conreu ecològic

Hortec SCCL · Transversal 8, 47 · 08040 Mercabarna · Tel. 93 263 43 04 · Fax 93 263 07 97 · E-mail: info@hortec.org · www.hortec.org

ARTESANS DE LA FARINA ECOLÒGICA A LA PEDRA

Perquè
EL NOSTRE MIX PANIFICABLE
és senzillament diferent?

- ✓ Fórmula pròpia
- ✓ Ecològic
- ✓ Sense gluten
- ✓ Sense aditius

- ✓ Sense al·lèrgens
- ✓ Sense lactosa
- ✓ Vegà
- ✓ Molta pròpia artesanal

www.la-grana.com

Ctra Manresa-Abrera Km. 21
08295 St. Vicenç de Castellet
Dill - div: de 10:00 a 18:00